

TEHNOLOGIJA OBRADE I SPAJANJA

1. Uvod u predmet

Instalater kućnih instalacija izrađuje gotovo sve instalacije u stambenom objektu (kući, zgradi, poslovnom prostoru ...).

Navedeni prostori imaju potrebu za cijevnim instalacijama iz različitih materijala i za različite namjene, tu ubrajamo instalacije kao što su:

- instalacije za pitku vodu,
- instalacije za toplu potrošnu vodu (PTV),
- instalacije za centralno grijanje (podno ili radijatorsko),
- instalacije za klimatizaciju.

1.1. Instalacije i vrste instalacija

Sve kućne instalacije, osim električnih jesu zapravo **cijevne instalacije**. Kako bismo mogli uopće **izrađivati cijevne instalacije** moramo znati; što je instalacija, od čega se sve sastoji, od kakvih se materijala izrađuje te kako se instalacija povezuje (spaja) u cjelinu.

Što je cijevna instalacija ?

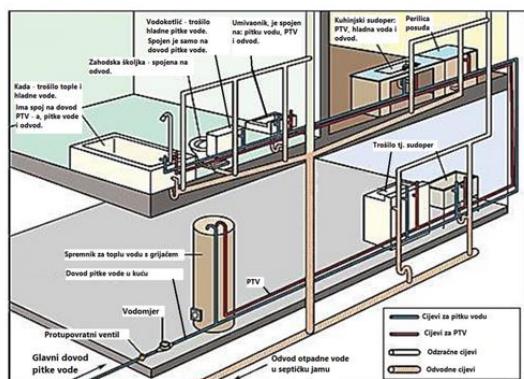
Cijevna instalacija je skup:

- cijevi istih ili različitih promjera,
- spojnih elemenata (spojnika) i
- priključnih elemenata

Kako dijelimo kućne cijevne instalacije ?

Instalacije dijelimo na:

- dovodnu instalaciju (kojima medij dovodimo do potrošača)
- odvodnu instalaciju (medij odvodimo od potrošača).

Slika ilustrativno prikazuje dovodne i odvodne kućne instalacije, kao i trošila (izljevna mjesta).

- Pitka voda u kuću dolazi iz javne vodovodne instalacije u kuću preko nepovratnog ventila i vodomjera. Poslije vodomjera počima dovodna kućna instalacija.
- Nakon vodomjera kućna dovodna instalacija se dijeli na dva voda (račva), gdje jedan vod pitku vodu dovodi u spremnik za zagrijavanja PTV - a, a drugi vod napaja sva trošila u kući pitkom hladnom vodom (vodovodna instalacija).
- Dovodna instalacija tople vode počima nakon spremnika za pripremu PTV. Ovom instalacijom u kući se napajaju sva trošila toplom vodom, kojom se održava: higijena tijela, higijena rublja, higijena posuda i higijena prostora.

- Obje instalacije dolaze do trošila u kući. Trošila su svi elementi koji nam omogućuju uporabu tople i/ili hladne pitke vode, pri čemu dolazi do stvaranja otpadne vode, koja se odvodi odvodnom kućnom instalacijom u kanalizacijski sustav.

Obrazovni program: Instalater kućnih instalacija

Godina obrazovanja: 1.

Nastavnik: Ivan Đurić bacc. ing. mech.

- U kupatilu su smještena najčešće četiri osnovna trošila:

1. Kada - spaja se na; - dovodnu instalaciju pitke vode PV-a, - dovodnu instalaciju PTV-a, - odvodnu instalaciju.
2. Umivaonik - spaja se na; - dovodnu instalaciju pitke vode PV-a, - dovodnu instalaciju PTV-a, - odvodnu instalaciju.
3. Zahodska školjka - spaja se odvodnu instalaciju, a dovod vode za ispiranje dolazi iz vodokotlića.
4. Vodokotlić - spaja se na dovodnu instalaciju pitke vode (PV), kojom se ispire zahodska školjka.

Nerijetko se u kupatilu nalazi i **perilica rublja** ona se spaja na dovodnu instalaciju pitke vode i odvodnu instalaciju.

- U kuhinji su smještena najčešće dva osnovna trošila:

1. Sudoper - spaja se na; - dovodnu instalaciju pitke vode PV-a, - dovodnu instalaciju PTV-a, - odvodnu instalaciju.
2. Perilica posuđa - spaja se na; - dovodnu instalaciju pitke vode PV-a, - odvodnu instalaciju.

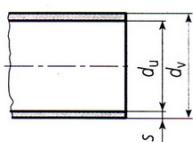
1.2. Cijevi

Što su cijevi ? (definicija)

Cijevi su cilindrična i na obje strane šuplja tijela koja služe za **protok medija**. Medij može biti: **topla i hladna voda, para, plin, zrak itd.**

Koje su bitne geometrijske karakteristike cijevi ?

Prikaz odsječka cijevi u uzdužnom presjeku, sa osnovnim geometrijskim karakteristikama.

$$\begin{aligned} d_v &= \text{vanjski promjer} && (\text{mm}) \\ d_u &= \text{unutarnji promjer} && (\text{mm}) \\ s &= \text{debljina stijenke cijevi} && (\text{mm}) \end{aligned}$$

Geometrijske karakteristike cijevi se mogu lako odrediti prema slijedećim matematičkim izrazima:

$$d_u = d_v - 2s \quad (\text{mm}) \quad \text{jednadžba za unutarnji promjer cijevi.}$$

$$d_v = d_u + 2s \quad (\text{mm}) \quad \text{jednadžba za vanjski promjer cijevi.}$$

du = DN unutarnji promjer cijevi još nazivamo nazivnim promjerom cijevi.

Obrazovni program: Instalater kućnih instalacija

Godina obrazovanja: 1.

Nastavnik: Ivan Đurić bacc. ing. mech.

Radni list – Lekcija 1.

Odgovorite na pitanja:

1. Objasni posao instalatera kućnih instalacija.
2. Nabroji vrste cijevnih instalacija.
3. Kako jednim imenom nazivamo instalacije s kojima se susreće instalater kućnih instalacija ?
4. Što su to cijevne instalacije ?
5. Koje dvije osnovne vrste kućnih instalacija postoje i koja je zadaća koje instalacije ?
6. Objasni što se dešava s dovodnom instalacijom nakon vodomjera ?
7. Preko čega dolazi dovodna instalacija u kuću iz glavnog vodoopskrbnog voda ?
8. Kako jednim imenom zovemo mesta u kući pomoći kojih održavamo higijenu ?
9. Koja trošila u kući se priključuju na koju kućnu cijevnu instalaciju ?
10. Definiraj cijevi i navedi sve njene geometrijske karakteristike.
11. Skiciraj odječak cijevi u presjeku i izračunaj koliki je unutarnji promjer cijevi, ako vanjski promjer iznosi 20 mm, a cijev ima debljinu stijenke od 3,4 mm ?
12. Skiciraj odječak cijevi u presjeku i izračunaj kolika je debljina stijenke cijevi koja ima vanjski promjer 25 mm, a unutarnji promjer joj iznosi 20 mm ?
13. Kojom oznakom je na cijevima označen nazivni promjer cijevi ?

Odgovori na pitanja:

Obrazovni program: Instalater kućnih instalacija

Godina obrazovanja: 1.

Nastavnik: Ivan Đurić bacc. ing. mech.

Obrazovni program: Instalater kućnih instalacija

Godina obrazovanja: 1.

Nastavnik: Ivan Đurić bacc. ing. mech.

Ime i prezime, razred:	
Datum pregleda:	
Pregledao:	